

LËTZEBUERG WÉI DE PHILIPPE SCHNEIDER ET GEWISEN HUET

„Philippe Schneider: pour le cinéma luxembourgeois,
ce n'est pas un nom mais une marque.“

(Le Républicain Lorrain, 9.6.1968)

Dem Philippe Schneider ass et ni duergaang e Beruff ze hunn oder „eppes ze machen“, heen huet sech ëmmer voll a ganz mat senge Beschäftegungen identifizéiert: hee war Elektriker, hee war Zirkusartist an hee war schliesslech den éischte professionelle Filmmacher zu Lëtzebuerg - och wann dat emol guer net esou ganz wouer ass... Grat ewéi hee stéits e klenge Mythos ronderëm seng Persoun opgebaut huet, huet en et och verstan d'Sujete vu senge Filmer e Stéck aus der Realitéit eraus ze réckelen.

Gebuer gouf de Philippe Schneider virun 100 Joer, de 14. August 1908 zu Nidderwolz. De Papp stiewt fréi a mat 12 Joer lant de Bouf an enger Liederfabrik, wou en – wéi e spéider selwer verzielt – déi éischt Kéier mam Kino a Kontakt kënn: aus aale Filmer gëtt hei Leim gemaach, de Philippe ass fasziniert vun deene klengen transparente Biller. E bëssche méi spéit geet en als Spulljong an Elektrikergesell op Bréissel an duerno als Kabaretsartist op Paräis. A kënnt nees mat der Kinoswelt a Kontakt. No e puer Assistenzaarbechten op Tournagen weess e mat 20 Joer wat e gi wëll: e keeft sech eng Occasionskamera, filmt lénks a riets wat zu Lëtzebuerg leeft a verkeeft seng Reportagen als Virprogramm un d'Kinoen. Well en alleng dovun net liewe kann schafft en zäitweis als Schräiner, verkeeft elektresch Apparater, Geméis an Ënnerwäsch, reechtert Kaffi an ass ëmmer nees als Assistent op franséische Pro-

duktiounen, fir eppes fir säin Dramberuff bäizelieren. Am Krich filmt de Philippe Schneider heemlech, no der Libéreatioun offiziell bei de franséischen an amerikaneschen Truppen. 1946 schneid en seng Biller zu dem staark patriotesche Film *Pour la Liberté* zesummen. Dat gëtt e grouse Succès an domat dem Philippe Schneider säin Duerchbroch. Hee grënnt nach d'selwecht Joer eng eege Produktiounsfirma, spéider baut e sech a sengem Haus zu Bouneweg e klenge Studio.

Wann de Philippe Schneider vu senger Filmer liewe kann, dann ass dat an der Haaptsaach well en et versteet sech gutt ze verkafen. Nieft Reklamme fir Geschäftsleit dréit e virun allem vum Staat finanziert Dokumentatiounen, an deenen et ëmmer drëm geet Lëtzebuerg vun senger beschte Säiten ze weisen, souwuel ekonomesch wéi och touristesch. Déi éischt Commande sinn *Le Luxembourg au travail* (1948) an *Un*

beau petit pays (1950). Fir d'Bedeutung vun dese Propagandafilmer ze verstoë muss ee wëssen, dass se net nëmmen zu Lëtzebuerg mee ueter d'hallef Welt als Virprogramm an de Kinoë gewise goufen. Vun Amerika bis an de Belsche Congo hunn d'Leit Philippe-Schneider-Filmer gesinn. 1953 leeft *Le Luxembourg et son industrie* zu Cannes, zéng Joer méi spéit ass *luxemburg im Herzen Europas* zu Berlin um Festival. D'Avant-Première sinn dacks grouss Evenementer mat ville Ministeren an der Groussherzoglecher Famill als Invitéen.

Ee vun deenen interessanteste Filmer ass sécher *Luxembourg ville millénaire 963-1963*, wou a knapps 35 spektakuläre Minutten déi dausendjäreg Geschicht vun der Stad Lëtzebuerg verzielt gëtt. Engersäits ass et e Film bei dem een haut nach gutt novollzéie kann, dass en dem auslännesche Publikum Loscht gemaach huet fir Vakanz bei eis ze maachen, anersäits stellt en eng

«Le Tour du Luxembourg 1946 en 4 étapes»
(Philippe Schneider, 1946)

ëmfaassend Synthese vum Philippe Schneider sengem Schafen duer, andeems sech den Auteur net scheid e ganze Koup Biller aus senge fréieren Aarbechte fir dës monumental Commande ze recycléieren.

Dem Philippe Schneider seng Filmer sinn um technesche Plang korrekt an dacks och innovativ. Hee schafft scho fréi mat faarweger Pellicule an impressionéiert mat spektakulär breede Cinémascope-Biller wéi een se soss just vun deenen opwännegste Spillfilmer kennt. Mee hannert där blénkeger Fassade lauert net vill méi wéi eng Widerhuelung ouni Enn vun deenen éiweg selwechte Klischeeën. D'Musek ass stéits pompéis, d'Commentaire si pathetesch an hannerfrot ginn d'Saachen net emol usa-zweis. Dat wat haut staark iwwerdriwwen

an dacks lächerlech wierkt huet awer op d'mannst an de 50er Joeren an zum Deel och nach an de 60er genee dem entsprach wat d'Commanditairë wollten: ongenéiert Reklamm fir Lëtzebuerg, déi der ganzer Welt weise sollt wéi dichteg, räich a schéi mer sinn.

Et kann ee vum Philippe Schneider senger Aarbecht hale wat ee wëll, mee et ass keng Diskussioun, dass déi vill Biller déi hee gedréint huet en Deel vun eisem kollektive Gediechtnes gi sinn. Wann ee se mat dem richtige Filter kuckt, da soen se haut ënner Ëmstänn méi, wéi hiren Auteur deemols bewosst dra geluecht huet. Awer vläicht deet een dem Philippe Schneider och Onrecht mat esou enger Behauptung. Well nieft sengen eegene Produktiounen

huet en alles gesammelt wat aner Leit viron him gedréint hunn a vill Zäit an och Geld an den Archive vun deene Filmer investéiert. E gewësse Wäitbléck war sécher Deel vun der Motivatioun fir seng Aarbecht.

Gestuerwen ass de Philippe Schneider 1980, woubäi en déi zéng lescht Joer vun sengem Liewe mat sech an der Welt onzefridde war. D'Zäit vun deene blumegen an onkritesche Blécker op eist Land war an de 70er eriwwer. Mat neie Leit koumen nei Ideeën an eng nei Sprooch an d'lëtzebuurger Filmschaffen, fir de Philippe Schneider war keng Plaz méi.

Tom Alesch

„Luxembourg, ville millénaire“
(Philippe Schneider, 1963)

Den Auteur ass Réalisateur vum Documentaire Philippe Schneider, de Mann mat Der Kamera, dee 1999 a Coproduktioun vu CinéquaSi mam Centre national de l'audiovisuel produzéiert gouf.